

Funkcja podręcznika: pomocnicza, wspierająca dla osób planujących opracowanie wniosku o grant w ramach projektu POTRAFIĘ-DECYDUJĘ-DZIAŁAM. Dokumentem regulującym zasady i warunki naboru grantów jest Regulamin udzielania grantów wraz załącznikami.

PRZEWODNIK

„POTRAFIĘ-DECYDUJĘ-DZIAŁAM
program wspierania aktywności
i inicjatyw młodzieży w województwie
warmińsko-mazurskim”

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**Dla kogo skierowany: dorośli
zaangażowani w projekt
(koordynatorzy, trenerzy, rodzice...)**

Jakie treści wnosi podręcznik?

1. Definiuje cele ogólne projektu (Rozdział I.; I1, I2)
2. Przedstawia proces kształcenia kompetencji w perspektywie rozwojowej (Rozdział I; I3)
3. Określa podstawowe role szkoły i środowiska rodzinnego, rówieśniczego w podnoszeniu kompetencji kluczowych (Rozdział I; I4)
4. Określa warunki bazowe dla kształtowania kompetencji (Rozdział II, II.1)
5. Prezentuje projekt w kategoriach procesu grupowego (Rozdawał 2, II2)
6. Opisuje udział dorosłych w projekcie, znaczenie i wymiary współpracy (Rozdział II, II3,II4)
7. Charakteryzuje katalog barier (Rozdział II, II5)
8. Opisuje ABC każdego projektu (Rozdział III).
9. Prezentuje symulację realizacji projektu (Rozdział IV)
10. Prezentuje inspiracje w postaci już zrealizowanych projektów.
11. Dostarcza narzędzi do badania kompetencji społecznych.

Ogólny cel projektu.

Kształtowanie kompetencjami kluczowymi które stanowią:

- ✓ wiedzę
- ✓ umiejętności
- ✓ postawy

których każdy człowiek potrzebuje do samorealizacji i rozwoju osobistego, do funkcjonowania na rynku pracy, integrowania się ze społeczeństwem i uczestnictwa w życiu obywatelski

Ogólny cel projektu.

Unia Europejska w zaleceniach z dnia 22 maja 2018 r. definiuje 8 kompetencji kluczowych.

- ✓ Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.
- ✓ Kompetencje językowe.
- ✓ Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii.
- ✓ Kompetencje cyfrowe.
- ✓ Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się.
- ✓ Kompetencje obywatelskie.
- ✓ Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości.

- Rozwijanie umiejętności autorefleksji i samooceny
- Wspieranie uczestników w analizie swoich mocnych i słabych stron oraz budowaniu planów rozwoju osobistego.
- Promowanie współpracy i umiejętności pracy w zespole
- Kształtowanie postaw sprzyjających konstruktywnej współpracy, komunikacji i efektywnego rozwiązywania problemów grupowych.
- Wzmacnianie zarządzania czasem i planowania działań
- Nauczanie praktycznych metod organizacji pracy, ustalania priorytetów i skutecznego zarządzania projektami.
- Budowanie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia
- Edukacja w zakresie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz dbania o zdrowie psychiczne.

Fundusze Europejskie

Wspieranie uczestników w analizie swoich mocnych i słabych stron oraz budowaniu planów rozwoju osobistego

1. Warsztaty samopoznania:

- Organizacja interaktywnych warsztatów, podczas których uczestnicy będą mieli okazję zidentyfikować swoje mocne i słabe strony za pomocą narzędzi takich jak testy kompetencji, analizy SWOT czy ćwiczenia praktyczne.

2. Indywidualne sesje mentoringowe:

- Zapewnienie uczestnikom dostępu do mentorów, którzy pomogą w pogłębianiu samoświadomości i określaniu indywidualnych celów rozwojowych.

3. Tworzenie indywidualnych planów rozwoju:

- Przeprowadzenie zajęć skupionych na tworzeniu osobistych planów rozwoju, uwzględniających zarówno cele krótkoterminowe, jak i długoterminowe.

4. Ćwiczenia z zakresu budowania pewności siebie:

- Przygotowanie praktycznych aktywności, które pomogą uczestnikom zwiększyć wiarę we własne możliwości, np. wystąpienia publiczne, symulacje trudnych sytuacji czy feedback w grupach.

5. Monitorowanie postępów:

- Regularne sesje ewaluacyjne, podczas których uczestnicy będą oceniali swoje postępy w realizacji planów i redefiniowali cele w razie potrzeby.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ROZDZIAŁ I, I3

Definiuje m.in. znaczenie możliwych negatywnych wpływów projektu dla rozwoju adolescenta

Primum non nocere

Do jakich skutków nie powinien prowadzić projekt (Przykład negatywnego wpływu
Projekt nie powinien wprowadzać chaosu ani nadmiernego zamieszania, które mogłyby powodować niepewność i zagubienie w procesie kształtowania tożsamości.	Wprowadzenie zbyt dużej liczby sprzecznych informacji lub brak jasnych wskazówek, co prowadzi do dezorientacji młodych osób.
Projekt nie powinien wzmacniać napięć, wprowadzać dodatkowych konfliktów ani prowadzić do psychologicznego zatrzymania rozwoju lub regresu.	Zmuszanie uczestników do wyboru jednej wartości lub roli kosztem innej, co może prowadzić do wewnętrznego poczucia utraty części tożsamości.
Projekt nie powinien wywoływać fałszywego poczucia niskiej wartości ani wzmacniać nieadekwatnych ocen prowadzących do utraty wiary we własne możliwości.	Publiczna krytyka lub porównywanie wyników uczestników, co może prowadzić do poczucia niskiej wartości i frustracji.
Projekt nie powinien powodować rozbieżności między wartościami a rzeczywistością społeczną ani budzić frustracji wynikającej z niemożności osiągnięcia harmonii.	Wprowadzanie nierealistycznych wymagań wobec młodzieży, co może powodować uczucie porażki i zniechęcenia.

Rozdział I; I4

Jak szkoła, środowisko rodzinne, środowisko rówieśnicze można wykorzystać dla kształtowania kompetencji społecznych i obywatelskich młodzieży?

Rola szkoły:

1. **Nauczanie treści obywatelskich:** Kształtowanie świadomości obywatelskiej poprzez edukację historyczną, społeczną i obywatelską, wprowadzanie wiedzy o instytucjach politycznych, prawach człowieka i demokracji.
2. **Praktyki demokratyczne w szkole:** Organizacja wyborów szkolnych, debat, rad uczniowskich oraz działań promujących aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.
3. **Rozwój zdolności interpersonalnych:** Tworzenie warunków do nauki komunikacji, współpracy, rozwiązywania konfliktów i realizacji projektów grupowych.
4. **Edukacja cyfrowa:** Nauczanie odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych i rozwijanie kompetencji cyfrowych.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie

1. **Modelowanie postaw obywatelskich: Rodzice jako wzory obywatelskich wartości, etyki i dziedzictwa kulturowego.**
2. **Wspólne działania: Rodzinne zaangażowanie w aktywności społeczne i rozmowy na tematy społeczno-polityczne.**
3. **Wsparcie emocjonalne: Tworzenie bezpiecznego środowiska sprzyjającego rozwojowi empatii, pewności siebie i umiejętności społecznych.**

Fundusze Europejskie

1. **Wzorce zachowań i wartości: Kształtowanie tożsamości i preferencji przez obserwację i naśladowanie rówieśników.**
2. **Nabywanie umiejętności społecznych: Rozwój umiejętności komunikacji, współpracy i rozwiązywania konfliktów.**
3. **Wsparcie emocjonalne: Rówieśnicy jako ważne źródło wsparcia w trudnych sytuacjach.**
4. **Kształtowanie tożsamości: Eksploracja ról społecznych, grupowych i aspiracji zawodowych.**
5. **Eksploracja społeczna: Zrozumienie życia społecznego i swojego miejsca w nim poprzez interakcje z rówieśnikami.**

Fundusze Europejskie

- 1. Zachęcać do partycypacji i demokracji:**
 - Włączaj młodzież w procesy decyzyjne, takie jak konsultacje społeczne czy projekty szkolne.
 - Kształtuj w uczniach nawyk demokratycznego podejmowania decyzji.
- 2. Stwarzać przestrzeń do rozwijania umiejętności społecznych:**
 - Zapewnij możliwości budowania zdrowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi.
 - Umożliwaj naukę komunikacji, aktywnego słuchania i wypracowywania kompromisów.
- 3. Uwzględniać edukację obywatelską:**
 - Wprowadź działania pozwalające poznać zasady funkcjonowania społeczeństwa i prawa obywatelskie.
 - Organizuj projekty i inicjatywy społeczne angażujące młodzież w lokalne działania.

Fundusze Europejskie

Zapewnić inspirujących mentorów i opiekunów:

Zadbaj o obecność nauczycieli lub opiekunów, którzy będą wspierać młodzież w rozwoju społecznym i obywatelskim.

Przeciwdziałaj negatywnym zjawiskom w grupach, takim jak konflikty czy wykluczenie.

Zaangażować rodziców:

Włączaj rodziców w społeczne działania uczniów, organizuj warsztaty i spotkania edukacyjne.

Informuj ich o celach projektu i sposobach wspierania młodzieży.

Tworzyć bezpieczne środowisko emocjonalne:

Zapewnij atmosferę akceptacji, zrozumienia i bezpieczeństwa.

Pomóż młodzieży radzić sobie z emocjami i stresem poprzez odpowiednie warsztaty i działania.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie

Stosować angażujące metody nauczania:

Wykorzystuj interaktywne i innowacyjne metody pracy, które zachęcają do aktywnego udziału.

Realizuj projekty bazujące na rzeczywistych wyzwaniach społecznych.

Promować inkluzję społeczną:

Twórz warunki do integracji różnych grup społecznych i przeciwdziałaj wykluczeniu.

Edukuj na temat tolerancji, równości i różnorodności.

Rozwijać wolontariat i aktywność społeczną:

Organizuj działania wolontariackie, które rozwijają empatię, odpowiedzialność i praktyczne umiejętności.

Buduj świadomość wartości pomocy innym.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie

Wzmacniać rolę grupy rówieśniczej:

Zapewnij przestrzeń do współpracy, budowania tożsamości i wzajemnego wsparcia w grupie.

Pomóż młodzieży rozwijać umiejętności pracy zespołowej, empatii i aktywności społecznej.

Zapewnić obecność wspierających dorosłych:

Stwórz możliwość kontaktu z dorosłymi mentorami, którzy będą wsparciem w trudnych sytuacjach.

Zapewnij dorosłym rolę aktywnego przewodnika, przeciwdziałającego negatywnym wpływom grupy rówieśniczej.

Projekt to nie tylko inicjatywa nastawiona na realizację celów, to także proces grupowy. Dlatego pamiętaj o zasadach regulujących dynamikę grupy (Rozdział 2, II.2):

Role zadaniowe – koncentrują się na osiągnięciu celów grupy (np. lider, organizator).

Role społeczne – wspierają integrację grupy i jej atmosferę (np. doradca, motywator).

Role destrukcyjne – mogą zakłócać funkcjonowanie grupy (np. osoba krytykująca, dominująca).

Dynamika grupy

Formowanie – Członkowie grupy się poznają, ustalają cele i zasady współpracy.

Burzliwość – Pojawiają się konflikty i rywalizacja o role, różnice zdań.

Normowanie – Tworzenie norm i zasad współpracy, rozwiązywanie konfliktów.

Wykonywanie – Grupa osiąga wysoką efektywność, członkowie współpracują płynnie.

Zakończenie – Grupa osiąga cele, działalność dobiega końca lub zmienia się.

Rozdział 2. II.5. Katalog barier, trudności i zagrożeń związanych nabywaniem kompetencji społecznych i obywatelskich młodzieży.

Szkoła:

- 1) Krótkotrwałość, przypadkowość inicjatyw projektowych.
- 2) Brak przedmiotu szkolnego, który dedykowany byłby kompetencjom – szczególnie w szkołach podstawowych.
- 3) Wyřęczanie młodzieży – robienie za nich – aby było szybciej, sprawniej i wszystko wyszło zgodnie z oczekiwaniami.
- 4) Brak zgody na popełnianie błędów i eksperymentowanie, brak zrozumienia, że popełnianie błędów jest równie ważne, jak prawidłowe wykonania danego działania.

- 5) Brak lub niewystarczające wsparcie dla nauczycieli prowadzących wolontariat.
- 6) Brak płaszczyzny współpracy: szkoła a inne podmioty zainteresowane kształtowaniem kompetencji w grupie dzieci i młodzieży.
- 7) Przeładowana podstawa programowa, niedostosowana do współczesności zawężająca przestrzeń na działania poza programowe.
- 8) Edukacja skoncentrowana na wynikach nauczania stanowiących główną uznaną informację zwrotną na temat rezultatów pracy szkoły.
- 9) Ograniczenie autonomii szkół.

Środowisko pozaszkolne:

- 1) Nadopiekuńczość rodziców skutkująca m.in. wyręczaniem dziecka.
- 2) Kontrola skutkująca hamowaniem zapału młodych ludzi.
- 3) Sztywne procedury, regulaminy przekształcające inicjatywy społeczne w tor przeszkód często nie do przejścia.
- 4) Niejasność regulacji prawnych zniechęcająca do wchodzenia w nie zdefiniowany klarownie obszar działań projektowych.

- 5) Brak stałego finansowania skutkująca przerwaniem stałości oddziaływań.
- 6) Niewolnictwo zobowiązań finansowych wyrażające się m.in. w narzucaniu nierealnych budżetów na realizację zadań projektowych.

Rozdział 3. Cykl działań w ramach lokalnego mechanizmu/narzędzi wspierania aktywności i inicjatyw młodzieży, czyli o czym należy pamiętać przy planowaniu i realizacji projektu

Fundusze Europejskie

- **Współpraca podmiotów:** Szkoła i organizacja pozarządowa współpracują w ramach Lokalnej Koalicji.
- **Podmiotowość młodzieży:** Młodzież aktywnie uczestniczy w planowaniu i realizacji działań.
- **Praktyczne działania:** Rozwijanie kompetencji społecznych poprzez inicjatywy, warsztaty i projekty.
- **Etapy cyklu działań:** Określenie celu, planowanie, realizacja, monitorowanie i ocena działań.
- **Wsparcie ekspertów:** Eksperti wspierają realizację działań i proces edukacyjny.
- **Wspólne decydowanie:** Młodzież, dorośli i Koalicjant wspólnie podejmują decyzje.
- **Obowiązek inicjatywy:** Młodzież musi zrealizować przynajmniej jedną inicjatywę społeczną.
- **Rola Koalicjanta:** Koalicjant organizuje wydarzenia i angażuje młodzież w swoje działania.
- **Elastyczność działań:** Możliwość wprowadzania nowych działań zgodnych z celami projektu.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rozdział IV. Prezentacja procesu realizacji projektu z wykorzystaniem wiedzy pochodzącej z podręcznika i popularnych metod coachingowych.

Rysunek: Opracowanie własne

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**#FundUsze
NaZmiany**

Fundusze Europejskie

Źródła Projektowe inspiracje Ankieta

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**#FundUsze
NaZmiany**

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

